

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN-2018-668

2.10.2018

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – eierskifte – dødsbo.

Klager ble ilagt gebyr for uforsikret motorvogn i forbindelse med et eierskifte. Klager hadde ervervet kjøretøyet fra et dødsbo. Bobestyreren eller fullmektigen for de selvskiftende arvingene underskrev salgsmeldingen den 21.3.18, mens klager undertegnet, tegnet ny forsikring og leverte salgsmeldingen til motorvognregistret 27.3.18. Klager anfører at han ikke ble eier av kjøretøyet før den 27.3.18. Nemnda kom til at det var grunnlag for å ettergi gebyret etter dispensasjonsbestemmelsen da det i dette tilfellet lå utenfor klagers kontrollsfære å endre solgtdato på salgsmeldingen.

Saksfremstilling

Saken gjelder illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17 a.

Trafikksforsikringsforeningen ila klager den 28.3.18 et gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra 21.3.18 til 26.3.18.

Salgsmelding vedrørende klagers kjøp av kjøretøyet ble levert til Statens Vegvesen den 27.3.18. Oppgitt salgsdato i salgsmeldingen var 21.3.18. Kjøretøyet ble kjøpt fra et dødsbo, og klager har redegjort for at advokatfirmaet som var bobestyrer fylte ut salgsmeldingen den 21.3.18.

Det følger av vedlagt kjøpekontrakt at denne ble signert av kjøper og selger den 27.3.18.

Kjøretøyet ble forsikret den 27.3.18, og omregistrert samme dato.

Klager har anført at gebyret må ettergis da han ikke var eier av kjøretøyet i gebyrperioden. Klager viser til at kjøretøyet ble kjøpt fra et dødsbo. Klager anfører at advokatfirmaet som bobestyrer signerte salgsmeldingen ved overleveringen til arvingene, og at arvingene først den 27.3.18 solgte kjøretøyet til klager.

Trafikksforsikringsforeningen har anført at klager ble eier av kjøretøyet ved oppgitt salgsdato i salgsmeldingen, og fra denne datoen underlagt forsikringsplikt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Motorvognlova § 17 a første ledd andre punktum bestemmer at plikten til å betale gebyr inntreffer ved "eigerskiftet". Gebyrforskriften § 4 andre ledd bestemmer at ny eier skal betale gebyr for hvert påbegynt døgn fra og med dato for eierskifte med mindre han har tegnet ny forsikring innen tre døgn etter eierskiftet.

Hva som nærmere ligger i begrepet "eierskifte" er ikke nærmere definert verken i loven eller i gebyrforskriften. Det kan heller ikke ses forklart i (Prop.1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018 kapittel 15 om gebyr for uforsikrede motorvogner mv.). I høringsnotat datert 11.6.18 fra

Statens vegvesen med forslag til endring av gebyrforskriften § 4 uttales det at eierskifte er det samme som det som registreres i Autosys motorvognregister som "solgtdato". Har partene benyttet papireierskiftemelding og datert underskriftene samme dag, regnes denne dagen som "solgtdato". Er dateringene forskjellige, benyttes selgers dato. Dersom meldingen ikke er datert av noen av partene, benyttes datoen da eierskiftemeldingen ble mottatt av Statens vegvesen.

I dette tilfellet underskrev bobestyreren eller fullmektigen for de selvskiftende arvingene salgsmeldingen den 21.3.18, mens kjøperen (klager) undertegnet, tegnet ny forsikring og leverte salgsmeldingen til motorvognregistret 27.3.18. Bilen var med andre ord ikke forsikret av ny eier i tidsrommet 21.3. til 27.3.

Nemnda er enig med sekretariatet i at gebyret er korrekt ilagt.

Verken Trafikkforsikringsforeningen eller sekretariatet har vurdert om gebyret burde vært ettergitt i medhold av motorvognlova § 17 a andre ledd, jf. gebyrforskriften § 9. Gebyrforskriften § 8 siste ledd bestemmer at nemnda kan prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter. Nemnda anser seg kompetent til av eget tiltak å vurdere om gebyret burde vært ettergitt.

Motorvognlova § 17 a lyder slik:

Trafikkforsikringsforeningen kan etter søknad ettergi gebyret helt eller delvis dersom brot på plikten til å tinga trafikktrygging må reknast som unnskuldeleg som følge av tilhøve utanfor den ansvarlege sin kontroll.

Forskriften om gebyr for uforsikret motorvogn mv. (gebyrforskriften) § 9 lyder slik:

Trafikkforsikringsforeningen kan etter bilansvarslova § 17a annet ledd ettergi gebyret helt eller delvis dersom brudd på plikten til å tegne forsikring må anses som unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll. Det samme gjelder for ny eier som ikke har tegnet egen forsikring.

I Prop. 1 LS (2017-2018) side 202 uttaler Finansdepartementet blant annet i merknadene til ny § 17 a følgende:

Den forsikringspliktige vil i forhold til gebyret og forsikringsplikten være ansvarlig for alle forhold innenfor sin "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Kontrollerbare er forhold som den ansvarlige har kunnet påvirke. Det samme må gjelde for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved kjøpet. Departementet legger til grunn at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger et forhold utenfor den ansvarliges kontroll, må ligge på søkeren.

Selger av bilen var et dødsbo. En advokat var legitimert til å undertegne salgsmeldingen og gjorde det 21.3.18. Kjøpekontrakten, som er fremlagt i saken, viser at en av arvingene og klager inngikk og undertegnet kjøpekontrakten den 27.3.18.

Slik nemnda ser det, lå det utenfor klagers kontrollsfære å endre solgtdato til 27.3.18 på salgsmeldingen. Han kunne ikke selv eller ved bistand fra andre få tegnet ny forsikring med tilbakevirkende kraft, det vil si fra 21.3, og nemnda anser forholdet som unnskyldelig fordi han tegnet egen forsikring på tidligst mulige tidspunkt, nemlig allerede samme dag som kjøpekontrakten ble undertegnet.

Uten at det har avgjørende betydning for nemndas konklusjon nevnes det at dette er en av de situasjoner som beskrives i høringsnotatet 11.6.18 fra Statens vegvesen, og som har ført til at gebyrforskriften § 4 andre ledd fra og med 1.9.18 er endret slik at gebyrplikten først begynner å løpe fra "vedtak om eierskifte", noe som i nærværende sak ville ført til at det ikke var grunnlag for å ilegge gebyr.

Trafikkforsikringen bør etter dette ettergi det ilagte gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).